

HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE – posudek oponentky

Jméno a příjmení studenta: Bc. Hana Jablonická Katedra: **Křesťanské sociální práce**,
studijní obor: Sociální práce – specializace sociální práce s rodinou
Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Ivana Olecká, Ph.D.
Oponentka: Mgr. Hana Šlechtová, Ph.D.

Název diplomové práce: *Adaptační syndrom jako socializační problém seniorů*

Shoda obsahu s tématem: Obsah práce se s tématem avizovaným v nadpisu zhruba shoduje. Název je však obecnější a neobsahuje zmínku o pobytovém zařízení.

Struktura: Struktura práce je již v Úvodu prezentována velmi chaoticky (diplomantka nejprve avizuje představení „metodiky“ – pomýlím, že tím míní nejspíše metodologii, teprve poté „teoretickou část“...). Přestože struktura zhruba odpovídá tématu a cíli práce, není zcela vyvážená a vykazuje i další nedostatky. Umístění kapitoly nazvané „Metodika“ je nelogické – část obsahu této kapitoly patří do Úvodu, část pak do kapitoly, jež by nesla název *metodologie výzkumu* a odpovídala by té, jež je v předložené práci pojmenována jako „Výzkumná část“ (kap. 6).

Věcné hledisko: Diplomantka má potíže s uchopením (a nejspíš již s vlastním pochopením) klíčových kategorií, jež v práci používá (projevuje se to např. skrze všudypřítomnou nejasnost ohledně rozdílu mezi „rizikovým faktorem“ a rizikem. Nejistá je fakticky celá koncepce práce, což je patrné už na neschopnosti jednoznačně stanovit cíl. V Úvodu je formulován neobratně (dokonce nelogicky) a nejednoznačně: „*V diplomové práci budeme zkoumat, jaké z již definovaných rizikových faktorů adaptačního syndromu se objevují nejčastěji u seniorů nastupujících do domova pro seniory. Cíl diplomové práce je proto: Jaké rizikové faktory může vyvolat u seniorů žijících ve vybraném domově pro seniory adaptační syndrom.*“ (s. 1). Ještě o něco jiná je formulace cíle v první kapitole: „*Cílem práce je zjistit, jaké rizikové faktory jsou pravděpodobnější pro vznik adaptačního syndromu u seniorů žijících ve vybraném domově pro seniory.*“ (s. 3) V podkapitole 6.2 je cíl stanoven opět trochu jinak: „*Cílem diplomové práce je popsání rizikových faktorů, které nejvíce ovlivňují vznik adaptačního syndromu, aby se na ně mohla jednotlivá zařízení zaměřit a zajistit tak klidnější prožití zásadní změny v seniorově životě.*“ (s. 34) V podkapitole 6.7 stojí: „*Cílem práce je prozkoumat, jaké rizikové faktory identifikují adaptační syndrom u seniorů ve vybrané pobytové službě domov pro seniory*“ (s. 36) – což je formulace nejen odlišná od předchozích, ale navíc nevhodná s ohledem na to, že autorka zamýšlí provést kvantitativní výzkum. Našroubování kvantitativního přístupu na cíl práce i její konceptuální část je poněkud problematické – hlavní výzkumná otázka i dílčí výzkumné otázky jsou navíc formulovány spíše jako pro kvalitativní výzkum. Operacionalizace výzkumných otázek není dostatečně provázána s poznatky uvedenými v konceptuálních kapitolách (ty sice obecně pokrývají zkoumanou problematiku, ale kompilace poznatků z odborné literatury působí spíše jako shluk informací bez náležitého uspořádání). Většina otázek v dotazníku nabízí jako možnosti odpovědi nahodilý výčet položek, které mnohdy ani zdaleka nevyčerpávají základní možnosti odpovědi, některé jsou sugestivní, některé nezohledňují možnost překrývání se položek u respondenta. Některé otázky jsou přímo formulovány nesmyslně. Cíl práce (žádný uvedených) není možné považovat za naplněný.

Obtížnost zpracování: Obtížnost zpracování není ani na úrovni odpovídající bakalářské práci.

Formální stránka: Autorka se snaží vyjadřovat odborným stylem, ale je zřejmé, že to pro ni není snadné, formulace jsou místy těžkopádné. Užití první osoby plurálu není nejšťastnější volba (viz např. „*Jedná se o domov pro seniory, kde vykonáváme hlavní pracovní poměr.*“). Tabulky 1 a 2 (s. 9) vnášejí do prezentace problematiky chaos; z autorčina předchozího textu vyznívá, že jsou převzaty z jiné publikace – pokud je tomu skutečně tak (což bez přístupu k původnímu textu nelze posoudit, ale jeví se to jako přinejmenším nejisté), měly být alespoň upraveny tak, aby byl jejich obsah logický a srozumitelný. Některé autorkou používané výrazy jsou chybné (např. opakovaně používané výrazy „*existencionalní*“ a „*existencionalismus*“ místo *existenciální*, resp. *existencialismus* – s. 16). Některá sdělení jsou chybná nejen z formálního hlediska, ale i z věcného („*Při adaptaci seniorů v pobytových zařízeních je existencionalismus a konkrétně logoterapie aplikovatelná proto, že se často u klientů objevuje bezmocnost, která je hlavním tématem terapie.*“ – s. 17; „*...pracuje se všemi lidskými částmi*“ – s. 17“); nabízí se otázka, zda je za tím pouhá neschopnost diplomantky správně formulovat dobře chápané, nebo přímo neschopnost správně chápat.

Správnost bibliografických záznamů: Samotný zápis odkazů na literaturu a prameny v hlavním textu je v pořádku; objevují se však místa, kde je opravdu nejasné, odkud autorka čerpá (není např. vůbec zřejmé, ze které „*knihy*“ je převzata tabulka č. 1 – viz s. 8–9: „*Pro přehlednost přikládám tabulku z knihy.*“). Zápis některých položek v seznamu literatury a pramenů obsahuje chyby (např. u článků z odborných periodik).

Volba a využití pramenů a literatury: Studentka neprokázala schopnost pracovat s náročnější odbornou literaturou. Uspokojivé není ani využívání poznatků z jednodušších textů, jejich propojování a syntéza. Byť relevantní publikace nechybí, není jich dostatek; převládají příručky.

Nejdůležitější věcné a formální nedostatky: Diplomantka nechápe klíčové kategorie, s nimiž pracuje, a souvislosti jevu. Nemá jasno v tom, čeho chce dosáhnout. Pomocí svého dotazníku navíc nemohla zjistit, co (nejspíš) chtěla; nemohla ani naplnit cíl (který z cílů?) své práce.

Návrh celkového hodnocení: Předložená magisterská práce studentky Jablonické nesplňuje nároky kladené na magisterské diplomové práce.

Prohlašuji, že hodnocená práce studentky Jablonické nevyhovuje požadavkům kladeným na magisterské diplomové práce; navrhuji ohodnotit ji známkou F.

V Olomouci 28. 12. 2022

Hana Šlechtová